

L'ESPÉRANTO

Monata bulteno de la Genta Esperanto-Grupo.

Bulletin mensuel du Groupe Espérantiste Gantois.

Maandelijksch tijdschrift van den Gentschen Esperantisten Groep.

—
REDAKCIÓ :

RÉDACTION :

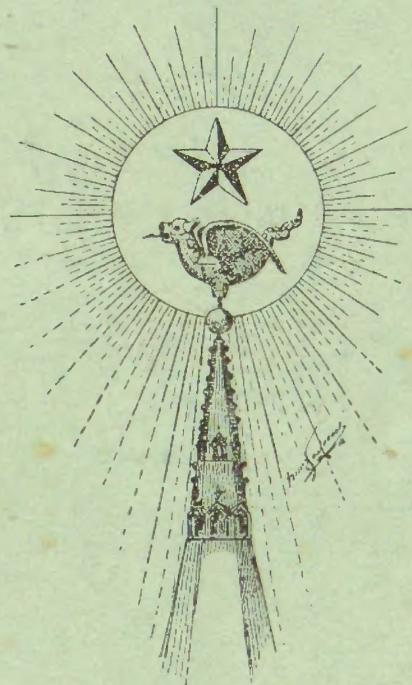
REDACTIE :

Michel Sebruyns

34, Rue de Gand,

MONT-ST-AMAND

lez GAND.

ADMINISTRACIO :

kaj ANONCOJ :

—
ADMINISTRATION

et ANNONCES :

—
ADMINISTRATIE en
AANKONDIGINGEN :

Henri Petlau

60, Bould. St. Liévin
GAND.

Enhavo : Karaj Gesamideanoj - Biblioteko - Kongolando - Esperantaj poštarkoj - Kolektado - En kaj cirkau nia Grupo - Interšanĝado. Bibliografio. - Por la filatelistoj.

Sommaire : Nécessité d'une langue Universelle. - Exposition de Gand 1913. - Cours d'Espéranto.

Inhoud : Noodzakelijkheid eener Wereldtaal. - Tentoonstelling van Gent 1913. - Leergang van Esperanto.

Unu numero 0.10 fr. Le numéro 0.10 fr. Het nummer 0.10 fr.

Abonprezo : 1 fr. po jaro (en Belgujo), 2 fr. (eksterlando).

GENTO 1913.

L' ESPERANTO

Monata bulteno de la Genta Esperanto-Grupo.

Redakcio :

MICHEL SEBRUYNS

RUE DE GAND, M^o St AMAND (Gand.)

Administracio kaj Anoncoj :

HENRI PETIAU

60, BOULEVARD ST. LIÉVIN, GAND.

Ne presitaju manuskriptojn oni ne resendas. La redakcio konservas por si la rajton korekti la ūbezone la manuskriptojn.

Por ĉio, kio koncernas la redakcion, sin turni eksklusive al la ĉefredaktoro S^ro M. SEBRUYNS, 34, Rue de Gand, Mont St. Amand, (Gand.)

Nécessité d'une langue Noodzakelijheid eener Universelle Wereldtaal

L'Esperanto et le CODE INTERNATIONAL des signaux.

Une curieuse *comparaison*, prouvant la nécessité absolue de l'Esperanto, est celle que l'on pourrait faire avec le *Code International des signaux*, qui a atteint un résultat admirable : Aujourd'hui, les bateaux peuvent, en pleine navigation, au moyen de pavillons de diverses couleurs, échanger un très grand nombre de phrases, comprehensibles pour tout homme, quelque soit, d'ailleurs la langue qu'il parle.

Il nous semble que les propagateurs de l'Esperanto n'ont pas assez insisté sur le formidable argument que cette constatation apporte à l'appui de leurs idées de langue internationale. Le code international des Signaux, quoique limité à un certain nombre de phrases, rend déjà, cependant, d'inappréciables services,

Esperanto en de Wereldcode der Signalen.

Eene eigenaardige *vergelijking*, die de volstrekte noodzakelijheid toont van Esperanto, is die welke men zou kunnen maken met de *Wereldcode der Signalen*, die eenen schitterenden uitslag bekomen heeft : heden is het mogelijk aan de schepen, in volle vaart en bij middel van vaandels van verschillende kleuren, een zeer groot aantal zinnen te wisselen, verstaanbaar voor iedereen, welke ook de taal zij die men spreekt.

Het schijnt ons, dat de verspreiders van Esperanto niet genoeg aangedrongen hebben op het onweerlegbaar bewijs dat deze vaststelling tot het steunen hunner gedachten van een wereldtaal bijbrengt. De Wereldcode der Signalen, alhoewel tot een zeker aantal zinnen beperkt, brengt reeds ditniettegenstaande onschat-

De même, l'Esperanto est un système admirable, inventé par un homme de génie, pour donner à l'humanité un instrument d'intercompréhension ultra-simple, qui se différencie du code international des signaux, en ce sens qu'il est mille fois plus étendu que lui; car il permet, (chose que le Code des Signaux ne peut pas faire), d'échanger toutes les idées, même les plus complexes.

Par une étrange ironie, le Code International des Signaux permet bien aux marins de se comprendre de bateau à bateau, mais pas d'homme à homme. On a bien un signal pour demander, d'un bateau à l'autre, un médecin ou un chirurgien, mais, ce médecin, une fois à bord, ne peut plus communiquer avec les hommes qui l'ont appelé, s'il se trouve appartenir à une autre nation, et ignore leur langue.

Neus prétendons, nous Espérantistes, que l'Esperanto peut, et doit dans peu d'années, atteindre une diffusion telle, qu'un habitant d'un pays quelconque, parlant une langue quelconque, et tombant un jour, soit en ballon, soit en aéroplane, soit avec tout autre moderne instrument de transport, dans au pays étranger, devra trouver tout de suite, des hommes avec lesquels il puisse entrer en conversation.

Nous savons tous que l'humanité progresse toujours, que les pays civilisés cherchent de plus en plus à répandre l'instruction, et que plusieurs même, l'ont rendue obligatoire sur leur territoire.

Qu'y aurait-il donc de plus facile que de conclure un accord entre

bare diensten te weeg.

Esperanto insgelijks is een bewonderenswaardig tuig, uitgevonden door een geniaal man, om aan het menschdom een zeer eenvoudig middel voor onderlinge verstaanbaarheid te verschaffen, en dat met de Wereldcode der Signalen in dezen zin verschilt, dat het duizend maal meer uitgebreider is dan deze code; want het laat toe - iets wat de Wereldcode der Signalen niet kan - alle gedachten, hoe ingewikkeld zij ook zija, te wisselen.

Door eene eigenaardige tegenstrijdigheid laat de Wereldcode der Signalen wel aan de zeelieden toe zich te begrijpen van boord tot boord, maar niet van man tot man; men heeft wel een teeken om van het eene schip tot het andere eenen dokter of eenen geneesheer te vragen; maar eens die dokter aan boord, is het hem volstrekt onmogelijk zich te doen begrijpen door degenen die hem geroepen hebben, indien hij van eene andere nationaliteit is en hunne taal niet kent.

Wij, Esperantisten, beweren dat Esperanto binnen enkele jaren eene zulke verspreiding kan en zal bereiken, dat een inwoner van het één of ander land, dezen taal sprekend, en op zekeren dag, 't zij door een luchtschip of een vliegmachien of welk ander hedendaagsch vervoermiddel ook, in een vreemd land dalend, er onmiddelijk lieden zal vinden met wie hij in gesprek zal kunnen komen.

Wij weten allen dat het menschdom altijd vooruitgang doet, dat de beschafde landen meer en meer het onderwijs zoeken te verspreiden, en

toutes les nations du monde, décrétant obligatoire l'enseignement de l'Espéranto dans toutes les écoles?

Nous savons combien les enfants apprennent vite toutes choses, et spécialement les langues vivantes; ce sera donc un jeu pour eux d'apprendre cette langue incroyablement facile qu'est l'Esperanto.

Avant d'aller plus loin dans la démonstration de l'utilité et des avantages de l'Espéranto, il faut protester, par avance, contre cette prétention que l'on veut souvent prêter aux Espérantistes, de supplanter les langues existantes.

Ce résultat serait d'ailleurs invraisemblable; la persistance de dialectes tel que le Breton, dans un pays aussi centralisé que la France, démontre, à l'évidence, combien est chimérique la crainte de la disparition de nos langues actuelles.

L'Espéranto vise surtout, et avant tout, à être un organe universel « d'échange » entre les peuples; cependant il peut et doit prétendre arriver à ce remarquable résultat que chacun n'ait plus à apprendre que deux langues, sa langue maternelle, et l'Esperanto.

Et si d'aucuns viennent nous dire qu'on s'est bien passé jusqu'ici d'une langue universelle, et qu'on s'en passera bien encore, nous demanderons à ces étonnantes hommes de progrès s'ils consentiraient à marcher tout nus comme nos premiers parents, et à loger dans des cavernes ou sous des tentes en peaux de bêtes.

dat enkelen het zelfs verplichtend hebben gemaakt op hun grondgebied.

Zou er dus iets eenvoudiger zijn dan tusschen alle landen der wereld eene overeenkomst te sluiten, die het aanleeren van Esperanto verplichtend zou verklaren in alle scholen?

Wij weten hoe gemakkelijk de kinderen alles vlug leeren, en voornamelijk de levende talen; het zal hun dus niet de minste moeite kosten deze zoo doodeenvoudige taal als Esperanto aan te leren.

Vooraleer verder door te gaan in het bewijs van het nut en de voordeelen van Esperanto, moeten wij eerst en vooral tegen die bewering ophouden, die men zoo menigmaal aan de Esperantisten toeschrijft, namelijk de reeds bestaande talen te willen overvleugelen.

Dit is ook onverwezenlijk; de bestendigheid der dialecten zoals het Bretons, in een land zoo bevolkt als Frankrijk, bewijst duidelijk hoe fabelachtig de vrees is van het verdwijnen van onze hedendaagsche talen.

Esperanto bedoelt voornamelijk en eerst en vooral, een wereldtuig van « verwisseling » tusschen de volkeren te zijn. Nochtans het kan en moet gebeuren dat men dezen merkwaardigen uitslag zal bekomen: dat iedereen slechts twee talen hoeft te leren, zijne moedertaal & Esperanto.

En indien sommige lieden ons komen vertellen dat men tot hiertoe en nu nog altijd cene wereldtaal heeft kunnen missen, zullen wij aan deze eigenaardige vrienden des vooruitgangs vragen of zij toestemmen zouden om gansch naakt te loopen

Une seconde langue, qui, en l'état présent des choses, ne met en communication qu'avec les habitants du pays voisin, mettrait en rapport avec le genre humain ! Il nous paraît impossible que cette pensée ne fasse pas une très vive impression sur l'esprit de quiconque prendra la peine de réfléchir un moment.

(à suivre.)

Exposition de Gand 1913.

Lorsque l'on parcourt l'avenue des Nations dans la direction du Panorama du Congo arrivé à hauteur de celui-ci, on découvre au loin un ensemble de constructions charmantes ayant l'aspect de fermes coquettes : c'est le Village moderne. L'ensemble est vraiment réussi et l'on peut dire que rien n'a été oublié. Le bâtiment le plus important est l'église qui sans nul doute fera regretter à maint villageois de ne pouvoir par un coup de baguette la transporter dans son village. Cette construction rappelle assez bien les églises qui se trouvent en long du littoral belge et dont les peintres ont fait si souvent le sujet de leurs tableaux. A proximité se trouve une école modèle où l'on a introduit tout ce que l'on peut désirer sous le rapport de l'hygiène.

Puis vient la maison Communale, construction bien typique et qui rappelle fort bien plus d'une maison Communale de Brabant.

zoals onze voorvaderen deden en in spelonken of onder tenten te wonen en dierenhuiden te dragen.

Eene tweede taal die, in den tegenwoordigen staat der zaken, ons slechts in betrekking stelt met een buurland, zou onze betrekkingen uitbreiden over geheel de wereld !

Het schijnt ons onmogelijk dat deze gedachte niet eenen grooten indruk maakt op degene die zich de moeite wil geven een oogenblik na te denken, (wordt vervolg'd.)

Tentoonstelling van Gent 1913.

Wanneer men de laan der Natiën doorwandelt in de richting van het Panorama van den Congo, op de hoogte van dit laatste volgen ontdekt men in de verte een dorp van lieftijke gebouwen in een groot hebbende van bewaigde huizen en woningen: 't is het Modern-dorp. Geheel is waarlijk gelukt en dat mag zeggen dat niets vergelijkbaar is geweest.

Het voornaamste gebouw is de kerk en zonder twijfel zal menig dorpseling het betreuren ze door een tooverslag in zijn dorp niet te kunnen verplaatsen. Die bouwtrant herinnert ons de kerken die men langs de Belgische kusten vindt en die de schilders zoo vaak voor onderwerp hunner tasereelen kiezen.

Daarnevens is er een modelschool waar men alles vereenigd heeft wat men onder opzicht van gezondheid begeeren kan.

Dan komt het gemeentehuis dat zeer eigenaardig is en dat wonderwel

Derrière ce bâtiment s'étendent trois vastes halls destinés à recevoir une exposition permanente d'outillage agricole.

Puis viennent quelques fermes avec des étables établies d'après les derniers systèmes et entourées de jolies vergers et jardins d'agrément montrant ainsi comment on peut unir l'utile à l'agréable.

Enfin la société « Eigen Heerd is goud weerd » y a fait éléver une maison ouvrière type qui inspirera sans mal à plus d'un artisan l'idée de proposer à la société dans le but d'obtenir aussi à bref délai propriété de sa maison entourée d'un lopin de terre.

On peut affirmer avec certitude que le village moderne formera une véritable attraction, et il y a lieu de féliciter les hommes de talent auxquels le Comité a confié la mission de faire connaître aux visiteurs de l'Exposition tous les progrès réalisés dans les installations agricoles.

Cours d'Esperanto

Corrigé de la Traduction de la 4e Leçon.

1. La prison et l'évêché sont grands; quoique la prison est plus grande que l'évêché.
2. Les sociétaires visitent leur local.
3. Le soldat, qui balaie la chambre de son colonel et sa maison (col.) est un citadin.
4. Aucun homme n'est parfait; tous sont imparfaits.
5. Visitons l'église, le consulat et le cimetière avec ces

menig Brabantschi gemeentehuis weergeeft.

Achter dit gebouw zijn er uitgestrekte hallen voor eene blijvend uitzetting van landbouwgereedschappen bestemd.

Dan komen er eenige pachthoeven met stallingen volgens de laatste stelsels ingericht, omringd van schoone boomgaarden en lusthoven alzoo bewijzende dat men het nuttige met het aangename paren kan.

Eindelijk heeft de maatschappij « Eigen Heerd is goud weerd » er eene model-werkmanswoning doen oprichten die zeker aan meer dan eenen werkman het gedacht zal geven zich tot de maatschappij te wenden om eindelijk eigenaar te worden van een huis, door een stuk grond omgeven.

Men kan met zekerheid zeggen dat het modern-dorp eene ware aantrekkelijkheid zal zijn en men mag de talentvolle mannen geluk wenschen aan wie het comiteit de zorg heeft opgedragen de bezoekers der Tentoonstelling den vooruitgang der landbouw-inrichtingen te doen kennen.

Leergang van Esperanto

Verbetering der Oefening op de 4e Les.

1. Het gevang en het bisdom zijn groot; alhoewel het gevang grooter is dan het bisdom.
2. De leden der maatschappij bezoeken hun lokaal.
3. De soldaat, die de kamer en het huis zijs kolonels vaagt, is een stedeling.
4. Niet één mensch is volmaakt; allen ziju onvolmaakt.
5. Bezoeken wij de kerk, het konsulaat en het

campagnards. 6. Les Mahometans détestent leurs ennemis les chrétiens et leurs évêques (chrét.) 7. Chacun aime sa progéniture. 8. Nous rencontrâmes le gouverneur avec son épouse et sa meute (gouv.) 9. Nos amis accompagneront vos fils - et - filles jusqu'à leur maison (fils-et-fille.) 10. La paysanne vendra sa truie et ses cochons de lait. 11. Est-ce que petit Joseph sait, où logent les chevaux ? Oui, Monsieur, ils logent dans une écurie. 12. Le grand-père du préfet de police était chef d'école.

5e LEÇON

Accusatif de Direction.

Si il y a direction à l'être, à la chose, au lieu dont on parle, et que la préposition par elle-même ne suffit pas pour montrer cette direction, on ajoute « n » au mot, qui est l'objet de cette direction.

Ex.-Voorb. — Mi estas en la ġardeno (je suis dans le jardin-ik ben in den in den hof); Mi kuras en la ġardenon (je cours dans le jardin-ik loop in den hof); Restu hejme (restez à la maison-blijf thuis); Iru hejmen (allez à la maison-gaat naar huis); La patro vojaġas en Belgujo (le père voyage en Belgique-de vader reist in België); De Parizo li vojaġos Belgujon (de Paris il voyagera en Belgique-van Parijs zal hij in België reizen.)

Remarque

Les prépositions « ġis » « al » et « el » montrant par elles-mêmes la direction, leur complément ne prend pas d'« n ».

Ex.-Voorb. — Mi iras al la preĝejo (je vais à l'église-ik ga naar de kerk); Kuru ġis la butiko (cours jusqu'à boutique-loop tot aan den winkel); Venu el la domo (venez hors de la maison-kom uit het huis.)

kerkhof met die landlieden. 6. De Mahometanen verachten de kristenen en hunne (der krist.) bischoppen. 7. Iedereen bemint zijn nakomeling-schap. 7. Wij ontmoetten den gouverneur met zijne echtgenoot en zijnen troep honden. 9. Onze vrienden zullen uwe zonen en dochters tot aan hun huis (der z. & d.) geleiden. 10. De boerin zal de zeug en hare jongen verkoopen. 11. Weet Jozefken, waar de paarden verblijven ? Ja Mijnheer, zij verblijven in eenen paardenstal. 12. De grootvader van den politie-prefekt was schoolhoofd.

5^e LES

De accusatif der richting.

Indien er richting is naar het wezen, de zaak, of de plaats waarvan men spreekt, en het voorzetsel uit zijn eigen die richting niet aanduidt, voegt men « n » bij het woord, dat het voorwerp diet richting is.

Bemerking

De voorzetels « ġis » « al » et « el » uit hun eigen genoegzaam de richting aantoonend, zoo neemt hunne bepaling geene « n ».

Emploi de la forme adverbiale.

Quand la phrase ne renferme ni nom, ni pronom, avec lequel puisse logiquement s'accorder le mot, qui traduit l'adjectif Français, ce mot reçoit en Esperanto la forme adverbiale.

Ex.-Voorb. — Estas varme tie-ĉi (Il fait chaud ici-t is hier warm); Estas necese, ke vi skribu (Il est nécessaire, que vous écriviez-het is noodig dat gj schrijft.)

Suffixe « Ad »

« Ad » indique une durée quelque peu longue, ou très longue dans l'acte ou l'idée exprimée par la racine.

Ex.-Voorb. — Pafo (coup de feu-schot); pafado (fusillade-aanhoudend geweervuur); Paroli (parler-spreken); parolado (discours-redeoering); Resti (rester-blijven); restadejo (résidence-verblijf).

Suffixes « ing » et « uj »

« Ing » désigne l'objet, ou l'étui, dans lequel on introduit ordinairement en tout ou en partie, l'objet exprimé par la racine.

« Uj » exprime le contenu naturel ou le contenu par usage et veut dire : « qui porte » ou « qui renferme ».

Ex.-Voorb. — Plumo (plume-pen); plumujo (porte-plume-pennestok); Šraŭbo (vis-vis); Šraŭbingo (écrou-moer); cigaro (cigare-sigaar); cigaringo (porte-cigare-sigarenpijpje); Belgo (Belge-Belg); Belgujo (Belgique-België); Rozo (rose-roos); rozujo (rosier-rozelaar); Kandelo (chandelle-kaars); kandelingo (chandelier-kaarsepan.)

Remarque

Avec « ing » la chose introduite ne dépasse pas l'unité ; « uj » par contre, désigne l'introduction de plusieurs objets.

Ex.-Voorb. — Plumingo (porte-plume-pennestok); plumujo (plumier-pennendoos); Cigaringo (porte-cigare-sigarenpijpje); cigarujo (étui à cigarettes-cigarenkas.)

Gebruik van den Bijwoordelijken vorm.

Zoo de zin noch naamwoord, noch voornaamwoord bevat, waarmede het woord, dat het vlaamsch hoedanigheidswoord vertaalt, kan overeenkomen, krijgt dat woord in Esperanto den bijwoordelijken vorm.

Achtervoegsel « Ad »

« Ad » duidt aan : eenen min of meer langen duur in de handeling of het gedacht, door den stam uitgedrukt

Achtervoegsels « ing » en « uj »

« Ing » duidt het voorwerp of den koker aan, waarin men gewoonlijk geheel of ten deele het voorwerp steekt, door het grondwoord aangeduid.

« Uj » duidt aan : « den natuurlichen inhoud » of den « inhoud door gebruik » het wil zeggen « die draagt of bevat ».

Bemerking

Met « ing » is er slechts spraak van een voorwerp ; met « uj » van verscheidene.

Le Conditionnel

La finale «Us» soudée à la racine, forme le conditionnel des verbes.

Ex.-Voorb. — Mi skribus (j'écrirais-ik zou schrijven); Mi salutus lin, si mi lin konus (je le saluerais, si je le connaissais-ik zou hem groeten, indien ik hem kende.)

Vocabulaire.

Besto (animal-dier); Ĝardeno (jardin-hof); Ŝtono (pierre-steen); Dolori (faire mal à-zeer doen); Salti (sauter-springen); Aŭdi (entendre-hooren); Okazi (avoir lieu ou arriver-voorvalen of geschieden); Danci (danser-dansen); Kuri (courir-loopen); Morti (mourir-sterven); Rigardi (regarder-bezien of kijken); Dangera (dangerous-gevaarlijk); Varma (chaud-warm); Facila (facile-gemakkelijk); Ofte (souvent-dikwijls); Tie (là-daar); Tie-ĉi (ici-hier); Hodiaŭ (aujourd'hui-vandaag); Hieraŭ (hier-gisteren); Dum (pendant-binst); Kio (que ou quoi ou cela-dat of wat); Pomo (pomme appel); Piro (poire-peer); Pruno (pruno-pruim); Oranĝo (orange-appelcien); Rozo (rose-roos); Akvo (eau-water); Pipro (poire-peper); Alumeto (allumette-stekje); Salo (sel-zout); Letero (lettre ou missive-brief); Cindro (cendre-asch); Kandelo (chandelle-kaars); Akso (essieu-as); Ovo (œuf-ei); Mono (argent ou monnaie-geld); Bruselo (Bruxelles-Brussel); Gento (Gand-Gent); Vojagi (voyager-reizen); Iri (aller-gaan); Ĉio (tout-alles); Nur (seulement ou ne-alleenlijk of maar); Kontraŭ (contre ou à l'égard ou envers-jegens of tegen); Nenie (nulle part-nergens of nievers).

Traduction.

1. Estas dangere, salti de tie-ĉi en la ĝardenon. 2. Ni ura tien, okazas vendado.
3. Hodiaŭ kaj hieraŭ, estis malvarme. 4. Venu kun mi en la provincestrejon, la urbestro de Bruselo faras paroladon. 5. Dancado, okazos en dancejo.
6. Ne kuru sur la straton, kie la soldataro pafadas. 7. Kion vi tiel atente rigardadas? 8. Kiu venas el la domo kun tiu bela rozuro? 9. La akvujoj estas plenaj je akvo. 10. Mi vojaĝus nur ĝis Germanujo, se vi ne akompanus.
11. Metu la plumingon sur la tablon. 12. La salujo, la alumeto, la cindrujo, la piprujo, ĉio falis teren. 13. La ŝlosilo kušas en la ŝlosilingo. 14. Ĉu vi irus Bruselon sen via edzino?

De Voorwaardelijke Tijd

«Us» bij den stam der werkwoorden gevoegd, duidt de voorwaardelijke wijs aan.

Woordenlijst.

Vertaling.

Karaj Gesamideanoj.

La « Internacia Semajno-Kongreso Esperantista » kiu okazos en nia urbo de la 14-a ĝis la 20-a de Augusto, dnm kiu oni intencas priparoli la plej taŭgajn rimedojn por propagandi nian lingvon, elvokis en mi la ideon, praktiki tie-ĉi propagandilon tre gravan, laŭ mia opinio unu el la plej gravaj inter multaj aliaj, kiun oni neniam tro laŭdos.

Estas la koraj rilatoj, la amikeco, la helpemo kaj sindonemo, uuu vorte la vera frateco kiu jam regnas kaj neniam trogandigas en la rangoj esperantistaj. Ĝi estas granda fakto por nia sukceso. Ne suficias efektive, senlace kloplodi por aligi novajn anojn al nia kara afero; ni devas ankaŭ mute labori por interesi kaj kunigi la jam aligintojn. Estas la devo de ni, fervoruloj, zorgi per ciuj rimedo ke ili ne faru indiferentaj.

Ni starigu grupojn kaj sekciojn; ni plej ofte kiel eble interrilatu letere; ni ne perdu unu okazon interkonatiĝi; ni ĉiam kaj ĉie fortikigu la ligilojn de l'konkordo, kiuj ligas la esperantistarono. Tiamaniere ni faros nian movadon pli viglan, pli fortan kaj potencan kontraŭ la indiferentuloj kaj ĝiaj malamikoj, kaj ni allogos la neesperantistojn partopreni nian grandan internacian familion.

Ni kreui ankoraŭ se eble asociojn kun utilaj-help-kaj bonfaradeleoj; car kiam ni estos gajnintaj la korojn, ni pli facile komprenigos al ili, ke Esperanto, t. e. interpopola komprenigo, estas kunligita al la nobla revo de pli bona, pli felicia kaj pacia societo; eĉ estas ne forigebla de ĝi.

Tial gesamideanoj, (tiu-ĉi titolo signifas ja entuziasmuloj por homamaj celoj) mi faras varman alvokon al vi. Forigu ĉiujn kaŭzojn de diskordo, kaj sub la signo de l'espero kunigu viajn rangojn, pacaj militantaj. Kun patrinaj zorgoj kulturu la fratecon, kiel maloftan planton, kies fruktoj promesas al ni la finan venkon de nia afero kaj la realigon de plej noblaj idealoj.

Kaj se estas inter vi kelkaj skeptikuloj kiuj ne kredas al la efektivigo de tiu bela revo, kaj kiuj opinias ke mi estas utopiisto, ili kloplodu por nur alproksimiĝi ĝin, kaj ili miros kiom da bonvolenuloj kaj sindonemuloj nur atendas kuragigajn por aligi tutkore nian sanktan aferon. Ili longe pripensu la vortojn de « Jan Van Ryswyck » kiujn mi legis antaŭ kelka tempo en « Belga Esperantisto: « Utopio-ho stulta forto de vorto. Kiom da bonaj intencoj oni repuŝis, kiom da admirinda planoj oni krevis per tiuj kvar silaboj! »

Esperantistoj! Favorizu la magazenojn kaj personojn, kiuj anoncas en nia « Bulteno », kaj diru al la vendistoj, ke vi estas Esperantistoj!

BIBLIOTEKO
de la
“ Genta Grupo Esperantista ”,

Regularo.

La biblioteko de la « Genta Grupo Esperantista » metas librojn, je la dispono de la membroj de tiu societo, je la sekvantaj kondiĉoj :

Artikolo I.

Ĉiu membro de la societo rajtas kunporti senpage libron. Li povas ĝin teni du semajnojn. Tiu limtempo pasinta, li pagos monpunon da 10 centimoj, po ĉiu semajno. Tiu sumo estas donata al la kaso de la societo.

Artikolo II.

La libroj broŝuroj, jurnaloj, kaj kiaj ajn esperantaj, kiujn la Societo havigis al si, restos ĉiam ĝiaj propraj. Ili estos stampataj per la societo stampilo kaj ankaŭ ili ricevos numeron.

Artikolo III.

La membro prunteprenda libron devas :

A) Subskribi la registro libron de la bibliotekisto, flanke de la nomo kaj la numero de la libro kunportata.

B) Antaŭ ol kunporti la libron, ĝin ekzameni, atentigi la bibliotekiston pri ĝia stato; tiu-ĉi enskribos tion.

Artikolo IV.

La prunteprento estas responda pri la libro ĝis kiam li reportas ĝin. Li devas ĝin redoni en la stato en kiu li kunportis ĝin. Tiu kiu difektoj ĝin en ia maniero, devos riparigi aŭ anstataŭi ĝin, je siaj kostoj.

Artikolo V.

Le bibliotekisto devas :

A) Teni registro libron, en kiu estas enskribita ĉiu libro kun ĝia rang numero, la dato de la akiro, la titolo, la nomo de la verkisto, la deveno, kaj se bezone, la kostprezo.

B) Teni duan registro libron, en kiu troviĝas : la rang numero kaj la titolo de ĉiu pruntedonita libro; la dato de la pruntedono, la tiama stato, la nomo, adreso kaj subskribo de la membro; la dato de l'redonon, la stato de la libro je l'redonon, la kvitanco de la bibliotekisto. Spaco estas rezervita al la "rimarkoj.."

C) Zorgi ke ordo regnas en la biblioteko kaj prizorgi la librojn, pri kiuj li estas responda.

D) Sin teni je la dispono de la Societa Komitato, rilate al la horoj de l'malfermo de la biblioteko. Se li antaŭvidas devigitan foreston, li tuj sciigos pri tio la sekretarion, kiu anstataŭigos lin per alia membro.

Artikolo VI.

Le ne antaŭviditaj kazoj en tiu regularo, same kiel la ŝangigoj, kiujn oni jugos farotaj, estos diskutataj kaj aprobataj en la unua kunido de la Grupo.

La jena regularo estis approbata en la komitata kunsido de la 2^a Marto 1913.

N.B. — Ĉi-sube, ni konigas la liston de la libroj, jurnaloj kaj esperantaj, kiujn nia biblioteko jam posedas. Ni faras varman alvokon al la grupoj kaj disaj Esperantistoj, kiuj havas esperantajn, kiujn ili ne plu bezonas, bonvoli donaci ilin al nia biblioteko. Ĉiu sendajo, kia ajn malgranda ĝi estu, estos dre dankeme ricevata ĉe nia bibliotekisto : Sr G. VERMDEL, 85, RUE DE LA BIENFAISANCE à GAND.

Biblioteko.

La sekvantaj broŝuroj, jurnaloj, k. t. p. estas je la dispono de diaj anoj :

1.	<i>La Ondo de Esperanto</i> , rusa revuo :	4 ^a jaro, n ^o 1, Januaro 1912;
2.	»	» . » n ^o 2, Februaro »
3.	»	» . » n ^o 3, Marto »
4.	»	» . » n ^o 4, Aprilo »
5.	»	» . » n ^o 5, Majo »
6.	»	» . » n ^o 6, Junio »
7.	»	» . » n ^o 7, Julio »
8.	»	» . » n ^o 8, Aug ^{usto} »
		n ^o 9, Septembro »
9.	»	» . » n ^o 10, Oktobro »
10.	»	» . » n ^o 11, Novembro »
11.	»	» . » n ^o 12, Decembro »
12.	<i>Meissena Porcelano</i> , ilustrita broŝuro :	Saksa Esperantista Instituto,
Dresden.
13.	<i>Franzensbad</i> , ilustrita broŝuro :	Bürgermeisteramt von Franzensbad,
Bohemujo.
14.	<i>Formortinta Delsuno</i> , - rakontita de li mem -	Flandre verkis :
René Vermandere.
		Esperantigis :
Oscar Van Schoor.
15.	<i>Autour de l'Esperanto</i> , discussion de quelques modifications projetées :	Aymonier Camille, agrégé de l'Université.

= 72 =

16. *Germana Esperanto-Gazeto*, semajna revuo, 5^a jaro, n° 4, 28 Januaro 1912
 17. " " " " " n° 6, 11 Februaro "
 18. *L'Esperanto*, monata Genta bulteno : 1^a jaro, n° 1, Januaro 1913
 19. " " " " " n° 2, Februaro "
 20. " " " " " n° 3, Marto "
 21. *Oftciala Jarlibro 1913*, 5^a jaro, ofciala serio, n° 9.
 22. *Belga Esperantisto*, monata Belga revuo, 3^a jaro, n° 1, Novembro 1910;
 23. " " " " " n° 2, Decembro "
 24. " " " " " n° 3, Januaro 1911
 25. " " " " " n° 4, Februaro "
 26. " " " " " n° 5, Marto "
 27. " " " " " n° 6, Aprilo "
 28. " " " " " n° 7, Majo "
 29. " " " " " n° 8, Junio "
 30. " " " " " n° 9, Julio "
 31. " " " " " n° 10, Aŭgusto "
 32. " " " " " n° 11, Septembro "
 33. " " " " " n° 12, Oktobro "
 34. *La Revuo*, internacia monata revuo : 7^a jaro, n° 1, Septembro 1912
 35. " " " " " n° 2, Oktobro "
 36. " " " " " n° 3, Novembro "
 37. " " " " " n° 4, Decembro "
 38. " " " " " n° 5, Januaro 1913
 39. " " " " " n° 6, Februaro "
 39. *Belga Esperantisto*, monata Belga revuo, 1^a jaro, n° 5, Marto 1909;
 40. " " " " " n° 6, Aprilo "
 41. " " " " " n° 9, Julio "
 42. " " " " " n° 10, Aŭgusto "
 43. " " " " 2^a jaro, n° 1, Novembre 1909;
 44. " " " " " n° 3, Januaro 1910;
 45. " " " " " n° 6, Aprilo "
 46. " " " " " n° 7, Majo "
 47. " " " " " n° 9, Julio "
 48. " " " " " n° 10, Aŭgusto "
 49. " " " " " n° 11, Septembro "
 50. " " " " " n° 12, Oktobro "
 51. " " " " 4^a jaro, n° 1, Novembre 1911;
 52. " " " " " n° 2, Decembro "
 53. " " " " " n° 3, Januaro 1912;
 54. " " " " " n° 4, Februaro "
 55. " " " " " n° 5, Marto "
 56. " " " " " n° 6, Aprilo "
 57. " " " " " n° 7, Majo "

57. *Belga Esperantisto*, monata Belgia revuo, 4^a jaro n° 8, Junio 1912;
 58. " " " " " n° 9, Julio "
 59. " " " " " n° 10, Aŭgusto "
 60. " " " " " n° 11, Septembro "
 61. " " " " " n° 12, Oktobro "
 61. " " " " 5^a jaro, n° 1, Novembro "
 62. " " " " " n° 2, Decembro "
 63. " " " " " n° 3, Januaro 1913;
 64. " " " " " n° 4, Februaro "
 65. " " " " " n° 5, Marto "
 66. *L'Esperanto*, monata Genta bulteno, 1^a jaro, n° 4, Aprilo 1913

KONGOLANDO.

En la jaro 1876 estis fondata per la pero de la reĝo Leopold II la Internacia Afrika Asocio » celante fari esplorvojaĝojn al la centra Afrikujo.

Du jaroj poste (1878) formiĝis la « Studa Komitato de alta Kongolando » kiu baldaŭ disponis je grandegaj posedajoj en parto de Kongolando, kaj tiam anstataŭis sian titolon per tiu de « Internacia Asocio de Kongolando ».

La 23^{an} de Februaro 1885 akceptis la konferenco de Berlin'o, kie ĉiuj landoj estis reprezentitaj, tiun asocion kiel ĉefstaton kaj tiel estis fondita la « Sendependa Ŝtato de Kongolando kun Leopold II kiel ĉefregnanto.

Nun de 1909 Kongolando farigis Belga Kolonio kiu multe promesas por la estonteco de nia patrujo. Ĝi estas 80 fojojn pli granda ol Belgujo, kaj enhavas ĉirkaŭe 30 milionojn da loĝantoj. La subtero enhavas multe da fero, kupro, stano, plumbo, plateno. Kreskas tie riz-, maiz-, kaf-, tabak kaj kotonarboj, ananasoj, bambuoj, kaŭčukarboj kaj aliaj utilaj kreskajoj. Lastage oni ankaŭ trovis karbon kaj oron.

Regulaj vaporŝipaj servoj estas organizitaj inter Antverpen'o kaj Boma'o, Matadi'o, kaj Banana'o. ankaŭ fervooj estas lokitaj kiu ĉiuj favoras estas por la komerco de Belgujo kun Kongolando. Vojago al nia kolonio daŭras 20 tagojn proksimume.

La Kongoriverego estas 4700 kilometrojn longa, ĉe Nyangwe'o ĝi mezuras 1200 metrojn da larĝeco kaj 5.50 metrojn da profundeco; ĉe la Falls'o, ĝi pli larĝigas ĝis 10 kaj 30 kiometrojn ĉe Matadi'o nur je 5 kilometeroj. Sed ne ĉie la riverego tiel larĝa estas, tie kie ĝi devas trafluui la montetarojn ĝi nur estas 400 metroj; tieloke aperas la malprofundajoj kaj la akvofaloj.

Ekzistas du ĉefaj aroj da akvofaloj, la 7 Stanley Falls'oj, kie neniu ŝipo povas pasi kaj la 32 akvofaloj apud « Vivi'o ĉe la kristalaj montaroj kie unuuj

atingas ĝis 10 metrojn. Du fojojn ĉiu jare la akvoamaso suprenmontas de Marto ĝis Oktobro pro la pluvadoj en la regiono de la rektaj afluoj kaj de Decembro ĝis Januaro pro la akvoafluoj maldekstraj. Kongolando havas do ŝipireblajn multajn kilometrojn da bonaj akvovojoj, krom ĉe la akvofaloj kie la ŝipeturado estas preskaŭ entute interrompata.

La Ekvatoro trapasas Kongolandon ĉe Equateur ville'o. La ordinara varmeco estas je 27 gradoj. Inter la plej varma monato Februaro kaj la plej malvarma monato Julio, la varmeco nur diferencas 4 gradojn, kvankam la tago kaj la nokto kelkfoje diferencas 8 ĝis 10 gradojn.

Kongolando estas lokita en la ekvatora klimato havas nur du sezonojn sekan vintron (Julio) kaj malsekan someron (Februaro). Tamen je pli oni iras norden des malpli la diferenco inter la seka kaj malseka sezono estas sentebla.

La popolo de Kongolando konsistas el nigruloj el Sudan'o en la Nord oriento kaj el Bantoc-nigruloj en la okcidento kaj la sudo. Ĉiuj tiuj enlanduloj havas tre interesajn morojn kaj kutimojn kaj parolas grandan nombron da dialektoj. Multaj rasoj ankoraŭ hommanĝadas. Estas jam pruve ke ili estas civilizeblaj kaj ke la hommanĝado nur escepte okazas, dank'al la senhaltaj penoj de tiuj, kiuj sin oferadis por la civilizado en Kongo.

La lokigo de la fervojoj estas giganta laboro kiu honorigas niajn landanojn. Tiu entrepreno estis plej ege malfacila. Por la lokigo de la 80 unuaj kilometroj necese konstrui 30 pontojn kaj 200 viaduktojn. La 16^a de Marto 1898 la vapormašino estis alportata ĉe la Stanley-Pool. La river-kaj riveregaro kun kiuj la fervojo interkomunikas estas longa 30 kilometrojn kaj traveturas supraĵon grandan je 2.900.000 kilometroj. Tio estas ĉirkaŭe 108 foje la supraĵo de nia lando.

Belgujo povas esti fiera pri tiu giganta laboro farita en Kongolando tiu estas precipe ŝuldata al la ega sagaceco de la reĝo Leopold II kaj al la senprofitema kuniaborado de tiuj unuatagaj herooj kiuj oferdonis sian vivon al la ekkivilizado de Kongolando.

Specialan citon meritas niaj oficiroj kaj suboficiroj. Honoron ol ili

A. C.

Esperantaj Poštarkoj.

Kolekto da 10 belaj vidaĵoj de Gento (Esperanta teksto) estas haveblaj ĉe la bibliotekisto.

Prezo : Sm. 0.200 (fr. 0.50)

Ĉiu esperantista havas la devon nur sendi tiajn poštarkojn. Ili kostas nur tiom, kiom la neesperantistaj kaj estas bonegaj propagandiloj.

Kolektado :

Sta G. Vermandere, rue de la Bienfaisance, 85, Gento, kolektas fotografaĵojn de geesperantistoj; li ankaŭ kolektas ĉiuspecajn reklamilojn, (glumarkoj, k. t. p.) por Esperanto.

En kaj cirkaŭ nia Grupo.

— Sajnas, ke la lastnaskita ido de nia Prezidanto estos bonega simideano, ĉar naskigante kaj tiuj vidante la verdan stelon surla vesto de sia patro, ĝi kriis : « Vivu Zamenhof,... » ... kaj mi !

Karuleto !

* * *

— Nia Sekretario ne bezonas estingigi la lumon kiam li revenas hejmen malirue; malgraŭ tio lia bona edzino ĉiam scias kiu horo estas !

* * *

— Malsprituloj-neesperantaj-sin amuzas sendi ofendantajn kartojn aŭ havigi neverajn dirajojn al anoj de nia grupo. Tiuj malkuraĝaj personoj estas petataj uj ĉesi fari tion, aŭ almenaŭ subskribi siajn skribajojn !

INTERŠANĜADO.

(Sub tiu-ĉi rubriko, ĉiu membro povas fari proponon pri interŝanĝado de Poštarkoj ilustritaj, Poštmarkoj, Leteroj, Jurnaloj, k. t. p.)
Deziras korespondadi kaj interŝanĝi ilust. p. k. aŭ p. m, nur kun fremduoj :

F ^{ra} no Eugénie Colyn,	183, Rempart de Plaisance,	Gand.
► Adrienne Colyn,	id	id.
► Irma De Vlieger,	15, Place de l'Écluse,	id.
► Fouquet,	28, Rue du Mouton,	id.
► Schepens,	14, Rue Ch-Louis Dierickx	id.
► O. Standaert	66, Rue Savaen	id.
► Suz. Van Hyfte,	228, Rempart de la Biloque,	id.
► Claire Verschueren	91, Rue Joseph Plateau,	id.
► Valerie Sallmann	Schönbüchlerstrasse, 16	Schonlinde (Austrio)
St ^{ra} Georges Dezutter,	76, Pécherie,	Gand.
► Ernest Simonis,	55, Rue des Entrepreneurs	Mt-St-Amand. (Gand)
► Flor. Van Cleemput,	137, Bd. de la Citadelle,	Gand.
► Vermandere,	85, Rue de la Bienfaisance,	id. nur I. P.
► Jozef Henke,	Zittauerstrato (Saksujo)	Neugersdorf P. I. respondas tuj.
► Otto Geier,	E. G. Hoffmannstrato 243,	> > >

ČE LA REDAKTEJO : oni akceptas tre dankeme poštmarkojn, ne nur malostajn por kolektajo, sed ankaŭ ĉiuspecajn; ankaŭ ne-ilustritajn poštarkojn, banderolojn por Jurnaloj kaj kartleterojn. Oni sendos interŝanĝe ĉion pri kio oni petos (ilustritajn poštarkojn, jurnalojn, librojn, k. t. p.)

Bibliografio.

La redakcio recenzos pri ĉiu esveranta verko, sendita po du ekzempleroj, al ka ĉefredaktoro.

Por la Filatelistoj !

Nia grupo intencas starigi sekcion por filatelistoj, t. e. kolektistoj de poštmarkoj. Ne nur niaj membroj sed ankaŭ disaj esperantistoj, kaj eĉ neesperantistoj povas anigi la novan sekcion.

La celo de tiu societeto estas faciligi kaj favorizi al ĉiuj la interšanĝandon, aĉetadon, vendadon, lotumadon, k. t. p. ne nur de poštmarkoj, sed ankaŭ de poštartoj ilustritaj, moneroj, kromoj, kaj ĉiuspecaj kolektaĵoj. Oni akceptos membroj el ĉiuj partoj de Belgujo kaj de fremdaj landoj.

Nenia kotizajo estos postulata. - La membroj tamen devos submetigi je la regularo, kiu aperos en posta bulteno, kaj promesi, je l'honorlo, ĉiam respondi, almenaŭ unu fojon, al siaj korespondantoj.

Por aliigi la "Filatelian sekcion,, sendu vian nomon kaj legeblan adreson al la ĉefredaktoro de la "Bulteno,, rue de Gand, 34, Mont-Saint-Amand (Belgujo.)

Havebla ĉe la Redaktejo :

En vente au bureau de la Rédaction :

Te verkrijgen op het bureel van het Tijdschrift :

Spraakleer en Oefeningen der Hulpwereldtaal ESPERANTO

— door MICHEL SEBRUYNNS. —

Prezo : 1 franko, poštmandate au kontraŭ poštmarkoj.

Prix : 1 franc, contre mandat ou timbres-poste.

Prijs : 1 frank, tegen mandaat of postzegels.

Esperantistes ! Favorisez les firmes et les personnes, qui font de la réclame dans notre " Bulletin „, et dans les magasins, où vous achetez, dites que vous êtes Espérantistes !

Esperantisten ! Bevoordeeligt de magazijnen en de personen, die aankondigingen in ons " Bulletijn „, plaatsen en, in de magazijnen, waar gij uwe aankopen doet, zegt dat gij Esperantisten zijt.